

Πόροι και διεθνές εμπόριο: Το υπόδειγμα Heckscher-Ohlin

Το υπόδειγμα Heckscher-Ohlin με δύο παραγωγικούς συντελεστές: Υποθέσεις

1. Δύο χώρες, δύο ομογενή προϊόντα, δύο ομογενείς συντελεστές της παραγωγής με αρχικά επίπεδα σχετικά διαφορετικά αλλά σταθερά (διαφορετικό απόθεμα πόρων)
2. Η τεχνολογία είναι πανομοιότυπη στις δύο χώρες (ίδιες συναρτήσεις παραγωγής)
3. Παραγωγή με σταθερές οικονομίες κλίμακας
4. Τα δύο αγαθά έχουν διαφορετικές εντάσεις χρήσης των δύο συντελεστών της παραγωγής
5. Οι προτιμήσεις των καταναλωτών είναι ίδιες στις δύο χώρες
6. Η δομή της αγοράς και στις δύο χώρες είναι τέλεια ανταγωνιστική
7. Οι συντελεστές της παραγωγής είναι τέλεια κινητοί
8. Δεν υπάρχει κόστος μεταφοράς
9. Δεν υπάρχουν πολιτικές που εμποδίζουν την μετακίνηση των αγαθών ανάμεσα στις χώρες ή πολιτικές που εμποδίζουν την αγοραία διαμόρφωση των τιμών των αγαθών

Σχετικό Απόθεμα Πόρων

Οι δύο χώρες έχουν δύο συντελεστές:

Εργασία (L) και Κεφάλαιο (K)

Και παράγουν δύο προϊόντα:

Ατσάλι (S) και Ύφασμα (C)

Η χώρα I θα έχει **σχετική** αφθονία κεφαλαίου σε σχέση με τη χώρα II εάν:

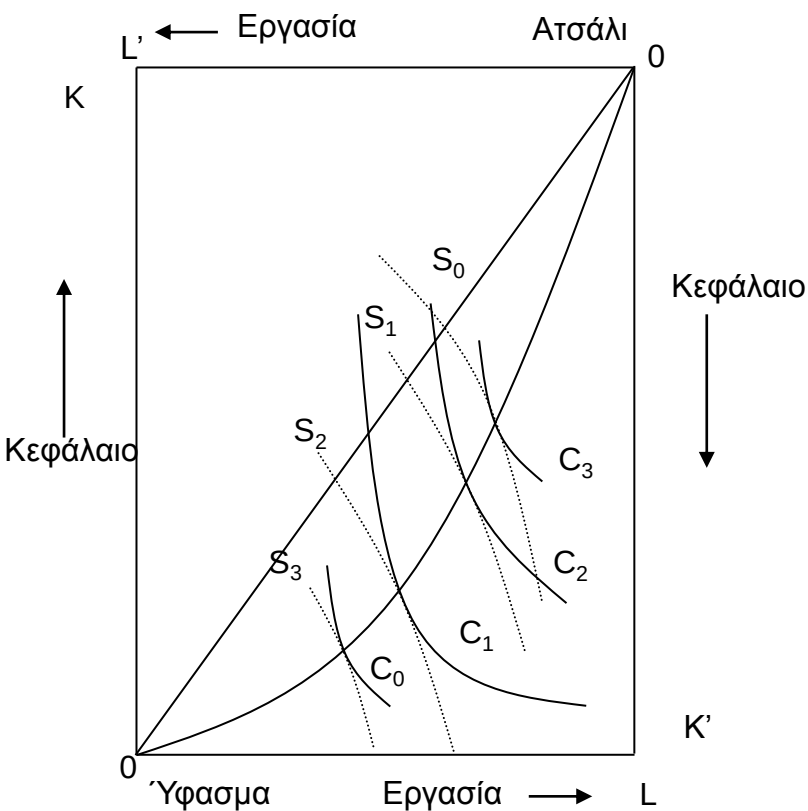
$$(K/L)_I > (K/L)_{II}$$

$$\text{ή } (r/w)_I < (r/w)_{II}$$

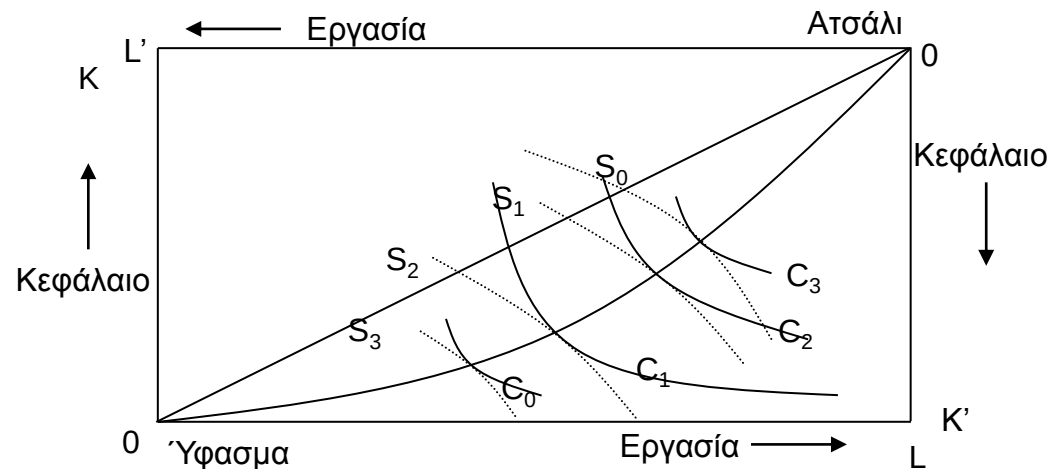
Η παραγωγή υφάσματος θα είναι έντασης εργασίας εάν:

$$a_{LC} / a_{KC} > a_{LS} / a_{KS}$$

$$\text{ή } a_{LC} / a_{LF} > a_{TC} / a_{TS}$$

Χώρα Ι

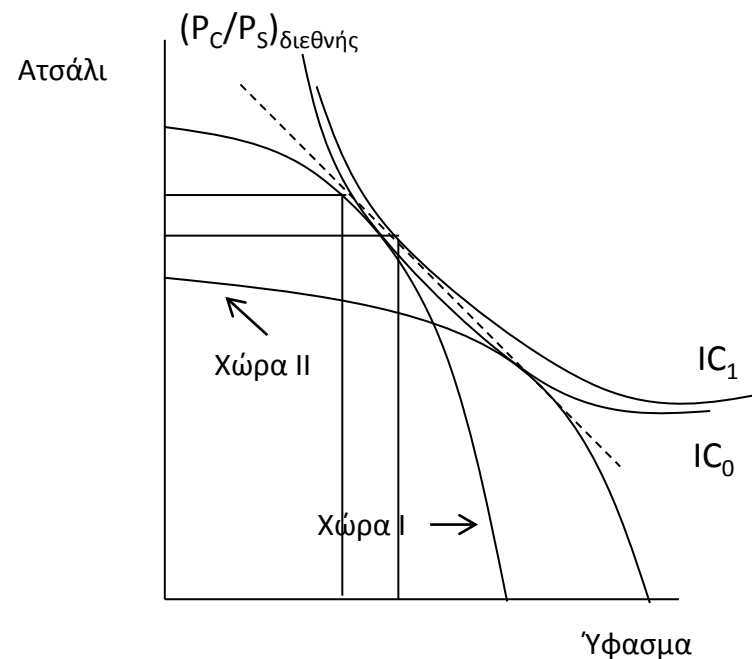
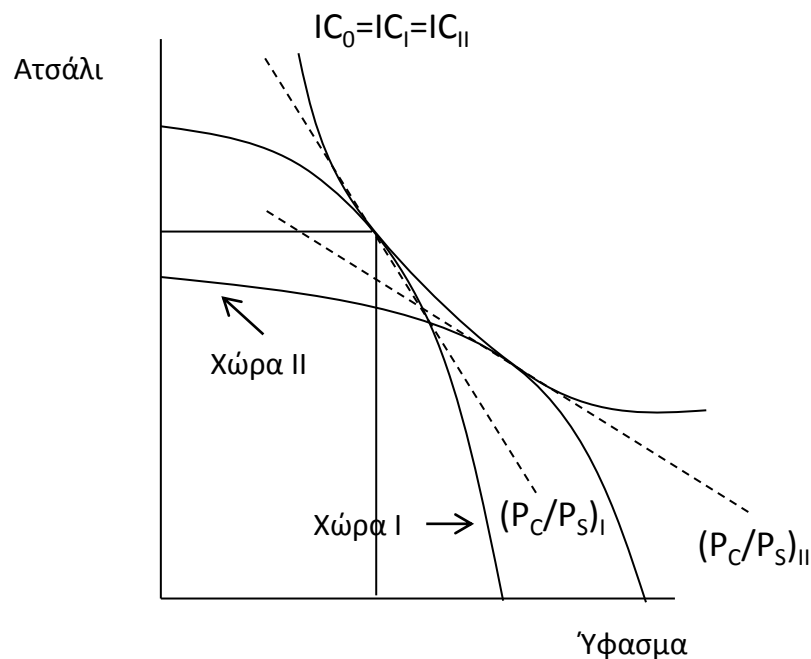

Χώρα ΙΙ

Η χώρα Ι έχει υψηλότερο λόγο K/L (χώρα με αφθονία κεφαλαίου)

Η χώρα ΙΙ έχει υψηλότερο λόγο L/K (χώρα με αφθονία εργασίας)

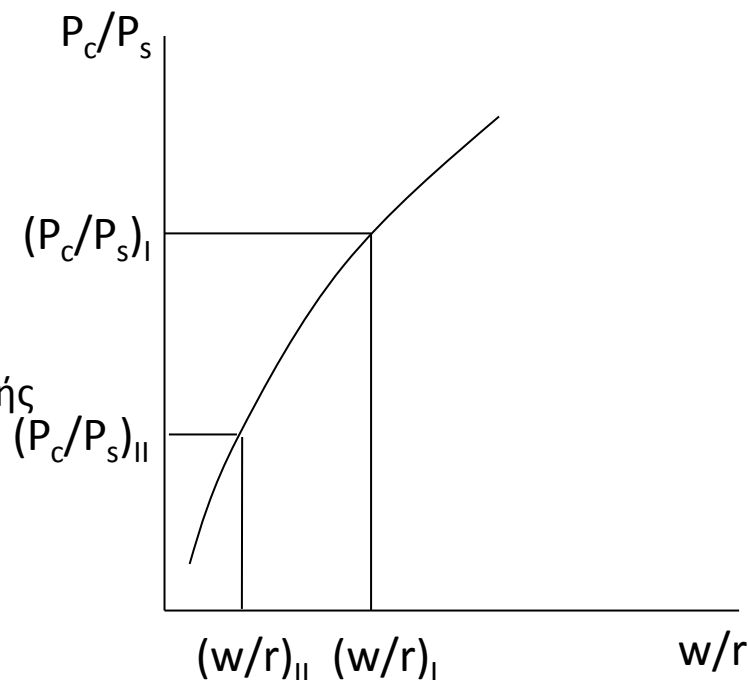
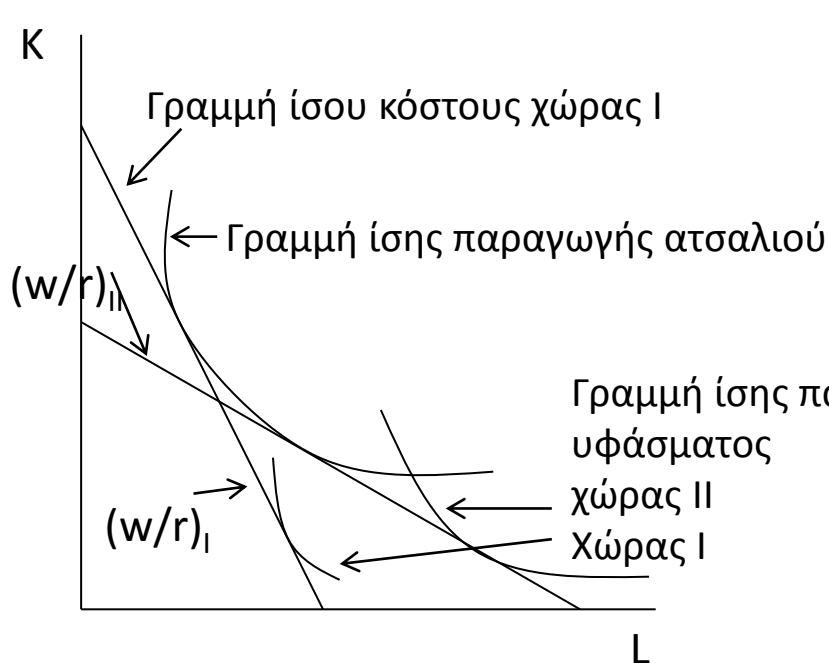
Αυτά τα κουτιά Edgeworth αποτυπώνονται στα διαφορετικά PPF των δύο χωρών

Θεώρημα Heckscher-Ohlin

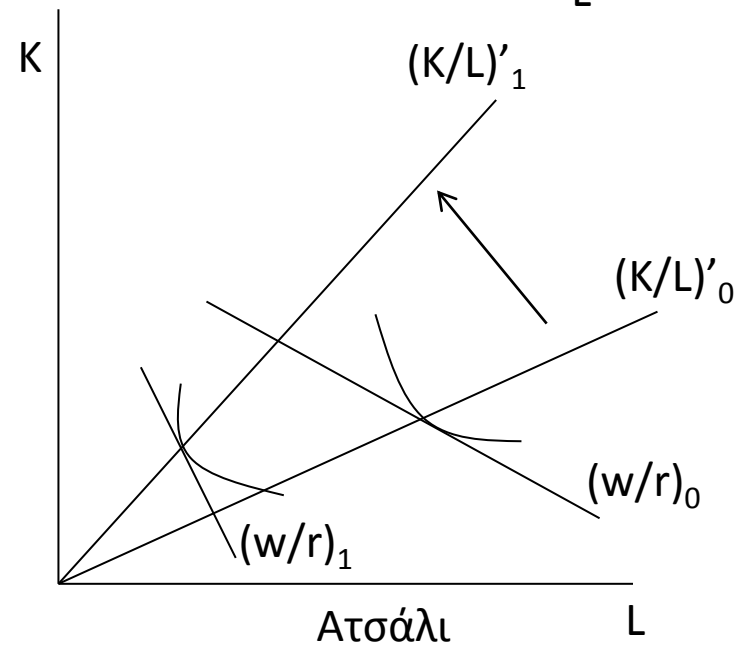
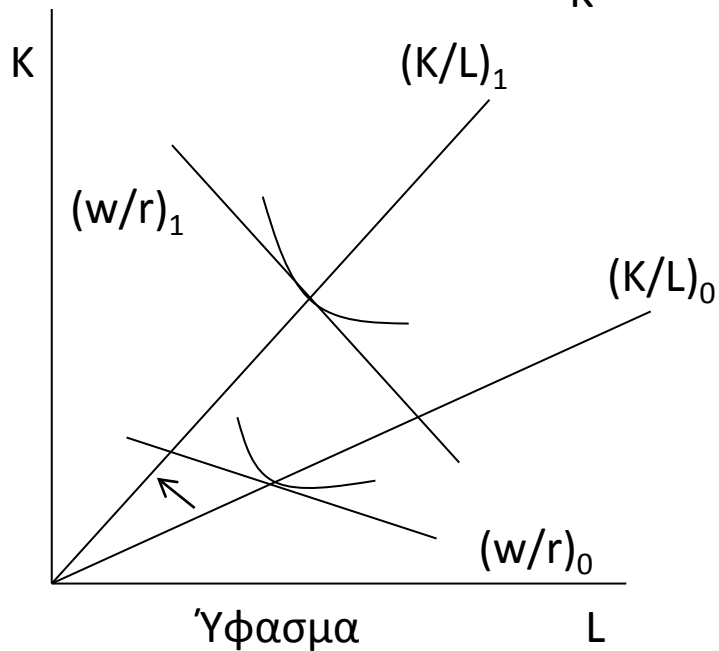
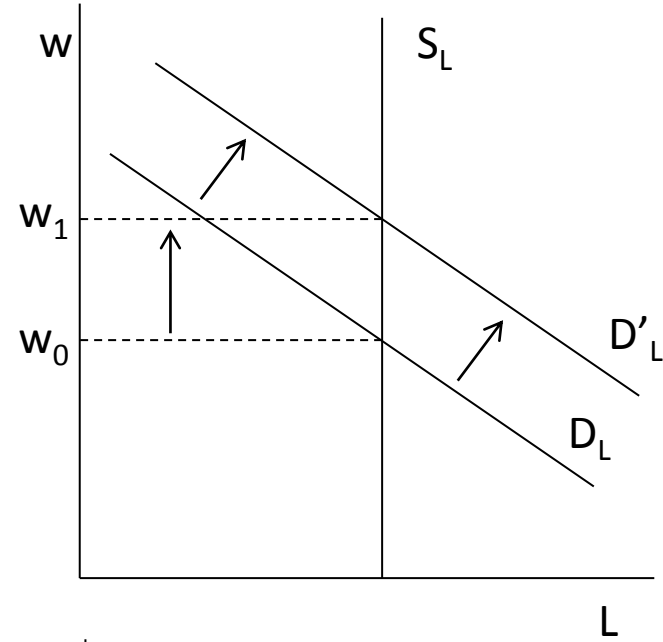
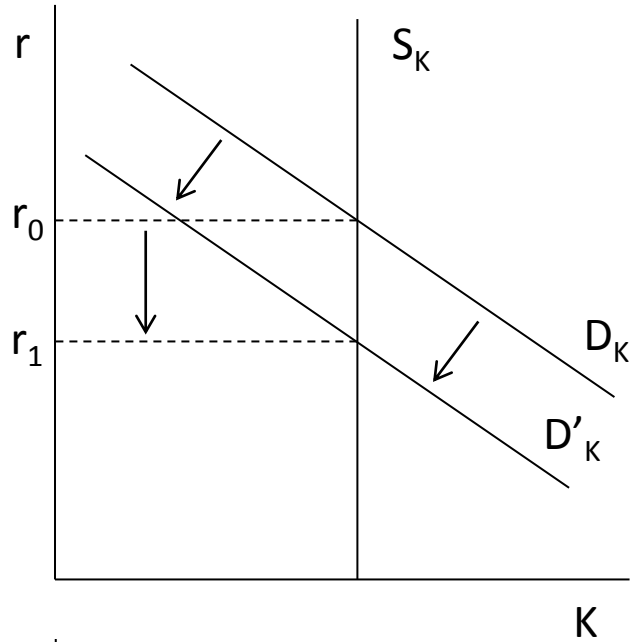
Μία χώρα θα εξαγάγει το αγαθό που χρησιμοποιεί εντατικά τον άφθονο (και φθηνό) συντελεστή και θα εισάγει το αγαθό που χρησιμοποιεί εντατικά τον σπάνιο (και ακριβό) συντελεστή

Σχετικές τιμές συντελεστών και αγαθών

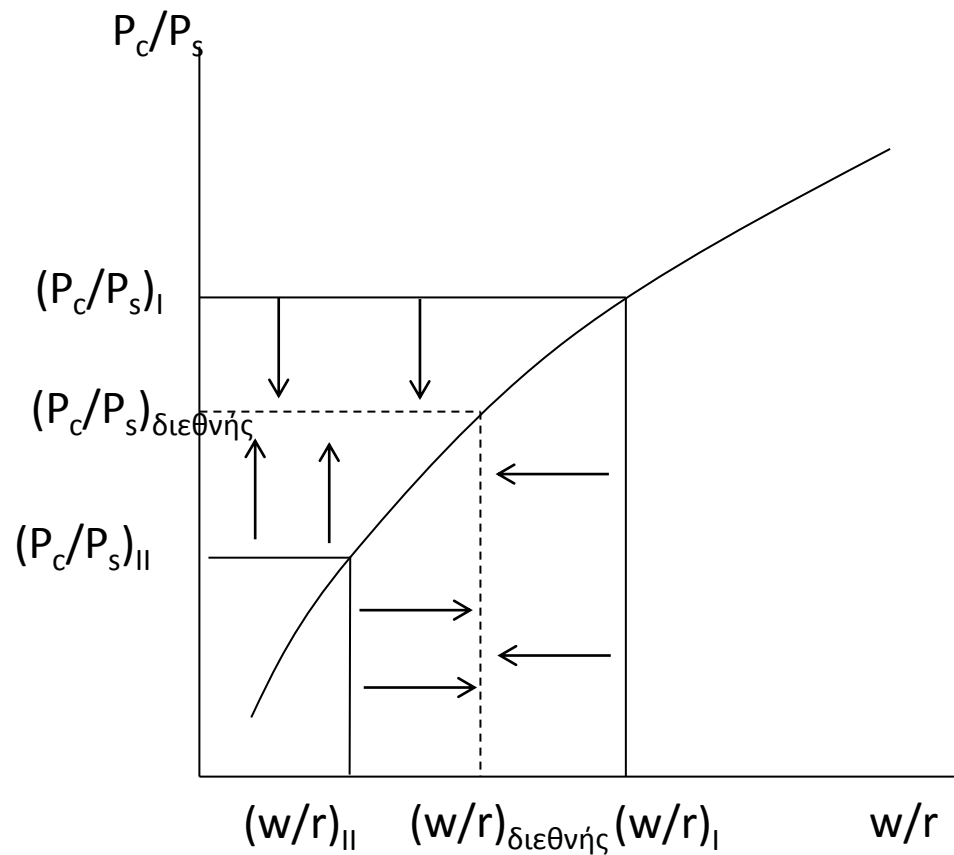

Αύξηση στους μισθούς (αμοιβή εργασίας) σε σχέση με το επιτόκιο (αμοιβή κεφαλαίου) θα οδηγήσει σε αύξηση της τιμής του αγαθού που χρησιμοποιεί εντατικά την εργασία (ύφασμα) σε σχέση με την τιμή του αγαθού που χρησιμοποιεί το κεφάλαιο εντατικά (ατσάλι)

Προσαρμογή των τιμών των συντελεστών μετά το εμπόριο στη χώρα II

Προσαρμογή της παραγωγής μετά το εμπόριο στη χώρα II

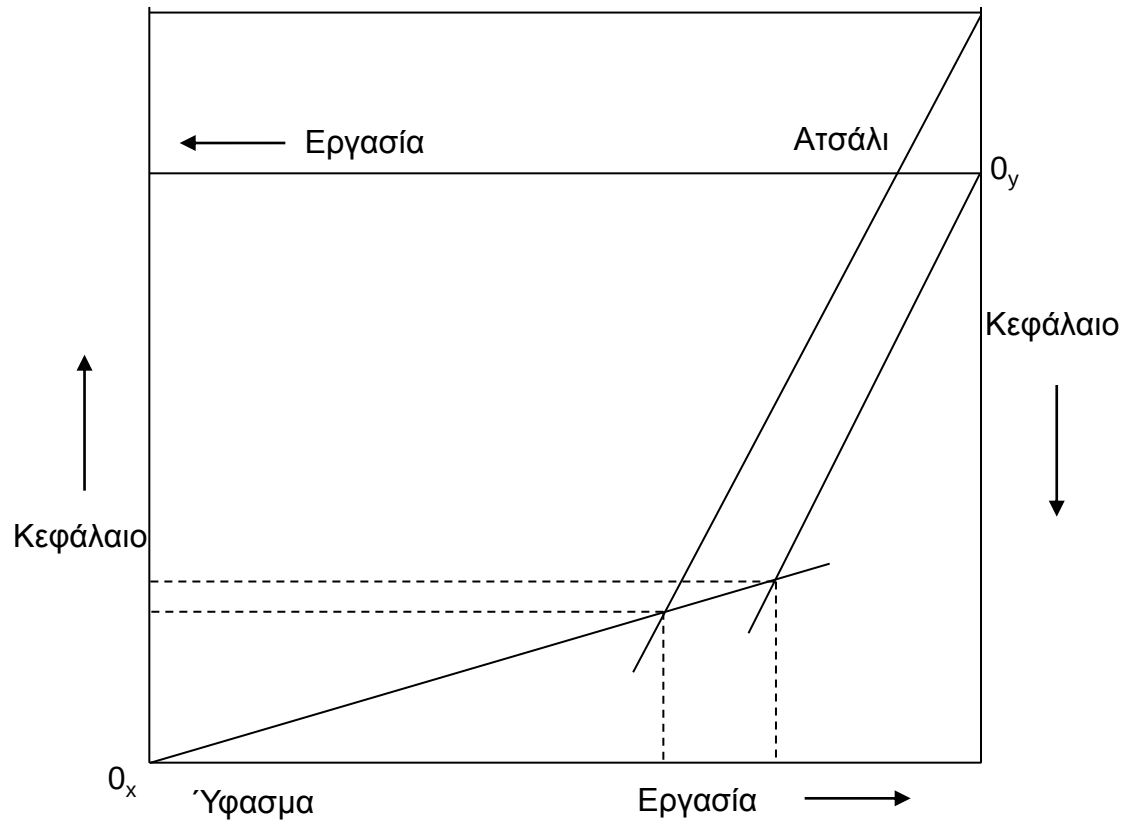

Θεώρημα της εξίσωσης των τιμών των συντελεστών

Σε ένα υπόδειγμα δύο χωρών σε ισορροπία, με τις δύο χώρες να αντιμετωπίζουν τις ίδιες απόλυτες (και σχετικές) τιμές προϊόντων, την ίδια τεχνολογία παραγωγής και σταθερές αποδόσεις κλίμακας, το σχετικό (και απόλυτο) κόστος θα εξισωθεί. Αυτό μπορεί να συμβεί μόνο εάν εξισωθούν οι τιμές των συντελεστών της παραγωγής.

Θεώρημα Stopler-Samuelson

Με συνθήκες πλήρους απασχόλησης, πριν και μετά το εμπόριο, η αύξηση στη τιμή του άφθονου συντελεστή και η μείωση στη τιμή του σπάνιου συντελεστή, λόγω εμπορίου, υπονοεί ότι τα πραγματικά εισοδήματα των ιδιοκτητών των άφθονων συντελεστών θα αυξηθούν και τα εισοδήματα των ιδιοκτητών των σπάνιων πόρων θα μειωθούν.

Θεώρημα Rybczynski

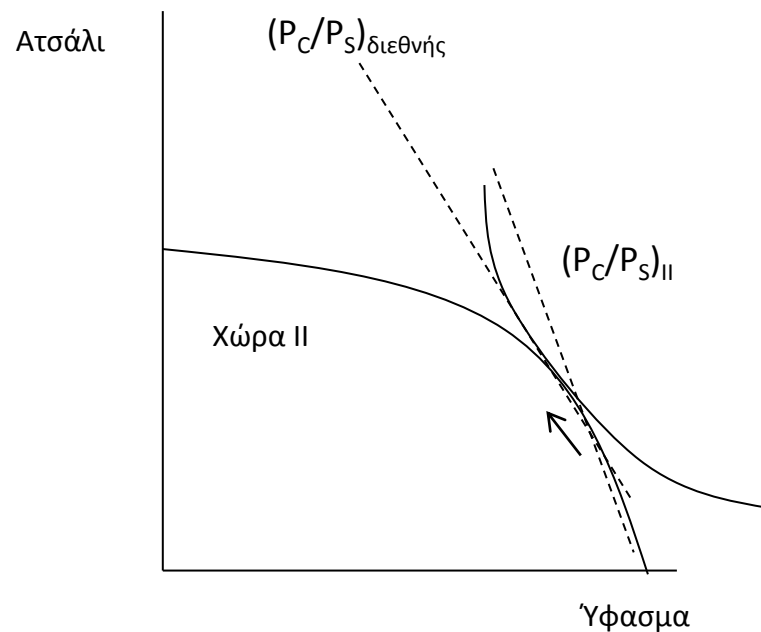
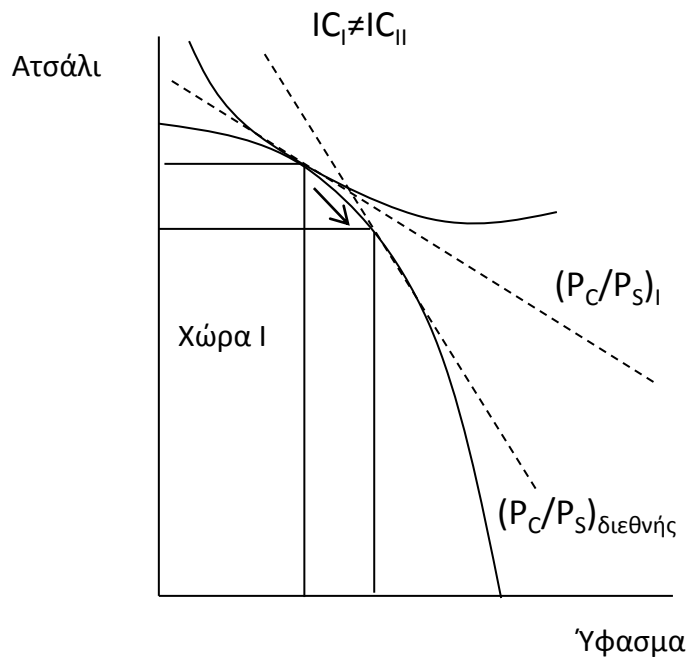
Η αύξηση ενός συντελεστή οδηγεί σε απόλυτη επέκταση του προϊόντος που χρησιμοποιεί τον συντελεστή εντατικά και σε απόλυτη συρρίκνωση του προϊόντος που χρησιμοποιεί τον άλλο συντελεστή εντατικά.

Θυμηθείτε 5 από τις παραδοχές του υποδείγματος
Heckscher-Ohlin:

1. Οι προτιμήσεις των καταναλωτών είναι ίδιες στις δύο χώρες
2. Τα δύο αγαθά έχουν διαφορετικές εντάσεις χρήσης των δύο συντελεστών της παραγωγής
3. Δεν υπάρχει κόστος μεταφοράς
4. Η δομή της αγοράς και στις δύο χώρες είναι τέλεια ανταγωνιστική
5. Οι συντελεστές της παραγωγής είναι τέλεια κινητοί

Τι γίνεται όταν αυτές δεν ισχύουν;

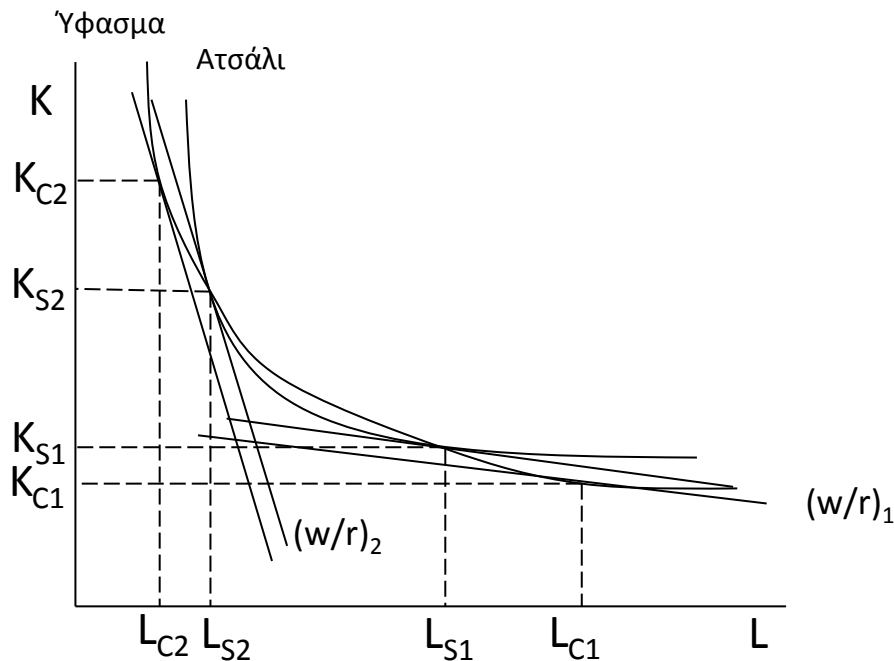
Ανόμοιες Προτιμήσεις και η Περίπτωση Αντιστροφής της Ζήτησης

Οι προτιμήσεις και η ζήτηση στις δύο χώρες είναι τόσο ανόμοια ώστε στη χώρα Ι που έχει σχετική αφθονία σε κεφάλαιο που χρησιμοποιείται στην παραγωγή ατσαλιού, έχει τιμή του ατσαλιού υψηλότερη από την τιμή στη χώρα ΙΙ (έντασης εργασίας).

Μετά την έναρξη του εμπορίου οι όροι εμπορίου (διεθνής σχετική τιμή υφάσματος) είναι υψηλότερα από την σχετική τιμή σε αυτόαρκεια και έτσι η χώρα Ι εισάγει ατσάλι από την χώρα ΙΙ (διότι οι διεθνείς τιμές είναι χαμηλότερες) και εξάγει ύφασμα στη χώρα ΙΙ.

Αντιστροφή της Έντασης Χρήσης των Συντελεστών

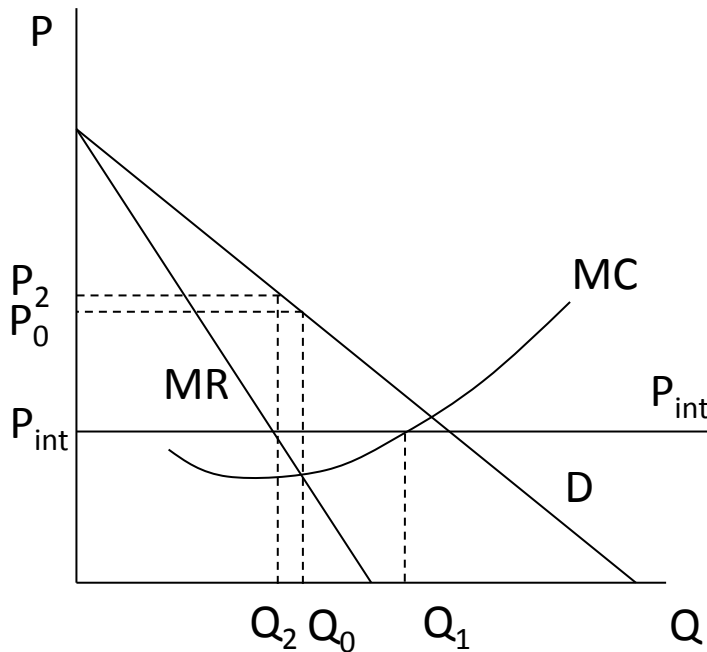
Όταν ο βαθμός υποκατάστασης των συντελεστών στις δύο δραστηριότητες είναι διαφορετικός δεν μπορούμε να γνωρίζουμε πάντα ποιο αγαθό χρησιμοποιείται εντατικά σε ποια δραστηριότητα.

Όταν το κεφάλαιο είναι σχετικά ακριβό $(w/r)_1$, τότε $K_{S1}/L_{S1} > K_{C1}/L_{C1}$ και η δραστηριότητα παραγωγής ατσαλιού είναι έντασης κεφαλαίου

Όταν το κεφάλαιο είναι σχετικά φθηνό $(w/r)_2$, τότε $K_{S2}/L_{S2} < K_{C2}/L_{C2}$ και η δραστηριότητα παραγωγής υφάσματος είναι έντασης κεφαλαίου

Γενικά, θεωρούμε ότι η αντιστροφή της έντασης χρήσης των συντελεστών δεν μπορεί να είναι σε μεγάλο βαθμό υπεύθυνη για τις παρατηρούμενες ασυνέπειες του υποδείγματος H-O.

Η Επίπτωση του Μονοπωλίου και οι Εξαγωγές

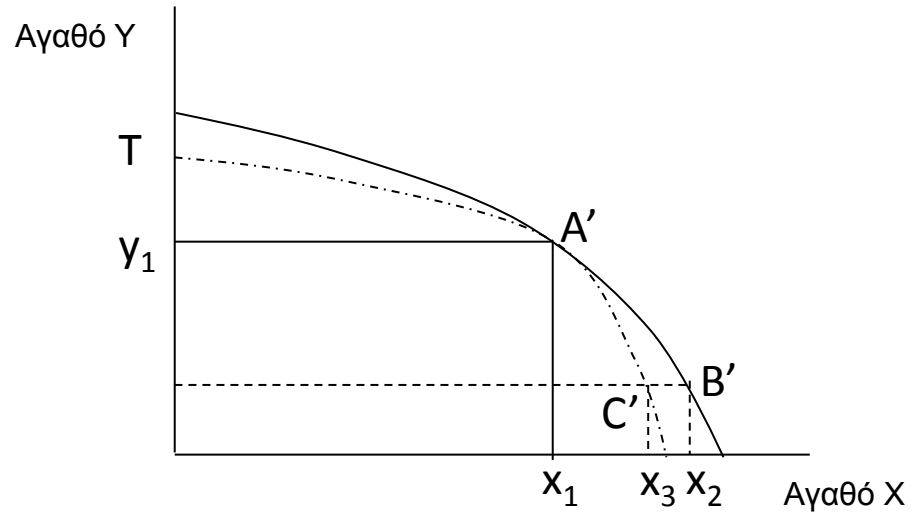
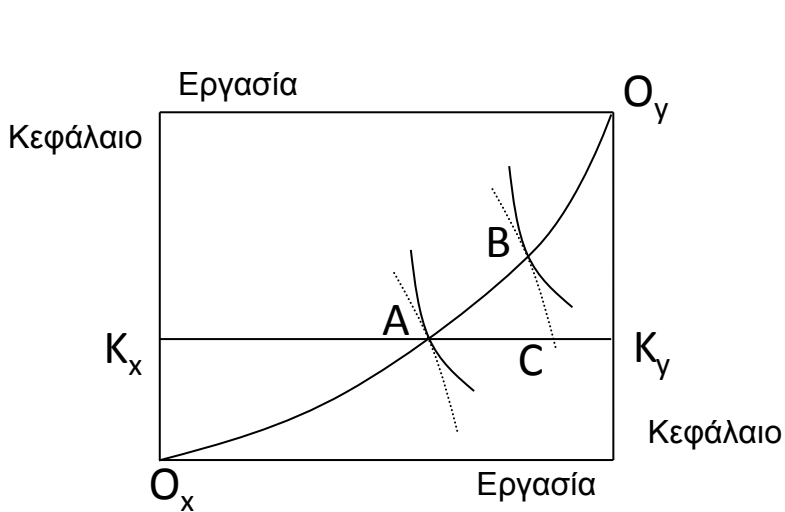
Το μονοπώλιο βρίσκεται στην ημεδαπή και μπορεί να εξάγει σε διεθνείς τιμές ενώ οι εισαγωγές απαγορεύονται.

Κανονικά το μονοπώλιο θα έπρεπε να παράγει Q_0 με τιμή P_0 (γιατί;)

Όμως επειδή έχει δυνατότητα να εξάγει σε διεθνείς τιμές, θα παράγει Q_2 σε τιμή P_2 για την εσωτερική αγορά και θα εξάγει ποσότητες Q_2Q_1 σε διεθνείς τιμές

Αποτέλεσμα: Διαφορά τιμών ημεδαπής και υπόλοιπου κόσμου αντιθέτως από την πρόβλεψη Η-Ο

Το Υπόδειγμα των Εξειδικευμένων Συντελεστών

Στο υπόδειγμα αυτό η εργασία είναι απόλυτα κινητή μεταξύ της βιομηχανίας χ και γ όμως το κεφάλαιο είναι σταθερό (δεσμευμένο) σε ποσότητα K_χ στη βιομηχανία χ και κατά K_γ στη βιομηχανία γ . Η χώρα παράγει στην αυτάρκεια στο σημείο A (A') το έντασης εργασίας αγαθό χ και το έντασης κεφαλαίου αγαθό γ .

Στην απόπειρα να παραχθεί περισσότερο αγαθό χ μετά την απελευθέρωση του εμπορίου η οικονομία δεν μπορεί να μετακινηθεί στο σημείο B (B') επειδή δεν έχει το απαιτούμενο κεφάλαιο. Αντί αυτού μετακινείται στο σημείο C (C'). Υπάρχει όμως ζήτηση για κεφάλαιο και η προσφορά του είναι σταθερή και έτσι αυξάνεται η απόδοσή του. Η βιομηχανία γ συρρικνώνεται, η ζήτηση για κεφάλαιο μειώνεται και η απόδοσή του μειώνεται.

Οι κάτοχοι του κεφαλαίου στη μία βιομηχανία κερδίζουν και στην άλλη χάνουν.

Τι γίνεται με τους κατόχους εργατικής δύναμης;